

עין משפט נר מצוה

ארבע מיתות פרק שביעי סנהדרין

מסורת הש"ס

(א) ונכרתו ג. ויחל קרי
בזה לא תשכב, (ב) ונעל
ט, (ג) כריתות ג. (ד) ופי
רש"י, (ה) ונדרים ג, (ו)
(ז) ויקרא יח, (ח)

תורה אור השלם

1. ואת זכר לא תשכב
משכבי אשה תועבה
הוא: ויקרא יח כב
2. לא תהיה קרשה
בבנות ישראל ולא יהיה
קרש מבני ישראל:
דברים כג יח
3. וגם קרש יהיה בארץ
עשו בכל התועבות הגוים
אשר יהיו ויורשו ין מפני בני
ישראל: מלכים א' ד כד
4. ואיש אשר יתן
שכבתו בבמה מות
ימות ואת הבחמה
תהרג: ויקרא כ טו
5. כי הרג תהרגו דרך
החיה בו הראשונה
להמית ויד כל העם
באחרונה: דברים י"א
6. כל שבע עם בקרבה
מות ויקרא: שמות כח יח
7. ובכל בהמה לא תתן
שכבתך למצאה בה
ואשה לא תעמד לפני
בהמה לרבעה תבל
הוא: ויקרא יח כג

גליון הש"ס

חוס' היה הערב ע"י
דרש"י ופ"י. עין שער
התנ"ך פרק י"א וי"א
מסלות אשור ביה:

הגהות הב"ח

(א) נ"י וי"א לא תשכב
משכבי אשה קרי ביה לא
תשכב:

מוסף רש"י

אזהרה לנשכב. ופי קרא
נני עניות הין מלש
אזהרה לאשה כמו לזכר,
דאשתו כמלכו לאו, פירק
הכ' שאני האם כיון דלזכר
נני מחזיקים משכב
קרינא כה הפסוק
השניות, אלא משכב וזכר
דלא מחזיק בני אזהרה
(נ"י וי"א ג), אם אינו ענין
לשוכב, לאם הנה על
ההנה, דא קרא חז"ל
כתיב (ויקרא כ) איש אשר
יתן שכבתו, תהיה ענין
לנשכב, למלא בהמה עליו
לכ"י ש"ס, לא יהיה
קריש. מומן למשכב וזכר
(דברים כג יח)

וגם קרש ס"ס בארץ. מה קרש האמור כאן יש בו תועבה אף בלא
יהיה קרש יש בו תועבה והדר גמרינן תועבה האמור בלא יהיה קרש
תועבה האמור במשכב וזכר דכתיב (ויקרא כ) אשר ישכב את זכר משכבי
אשה תועבה עשו שניהם דמיהם כס מה תועבה האמור שם אף

נשכב במשמעיו: וגם קרש ס"ס בארץ.
לשון זנות דכתיב בתועבות הגוים
ומשכב זכור תועבה היא: לא תשכב.
קרי ביה נמי (א) לא תשכב: ונאמר לפלן.
במסות דכתיב (א) וקלנו בלגנים:
לנשכב מניין. וזכר שנרבע לבהמה:
אזהרה מניין. שזכר בהדיא כתיב (א)
ובכל בהמה לא תתן שכבתך אלא
נשכב זכור לא כתיב: כמובן הוא
הגוים. הלא נמי מתועבותיהם הוא
דכתיב בפרשת עריות (ויקרא יח) כי
את כל התועבות האלה עשו אנשי
הארץ: הנה על הזכר והסניא וזכר
עליו. והעלם אחת: חייב ששים.
דשני לאוין הם דמתי קראי אלו
לפיק חלוק מטאות ביניהם. והביא
זכר עליו גרסין ולא גרסין וזכר
דלא מקרי זכור אלא נקב המשכב:
לדברי ר' עקיבא אינו חייב אלא
אחת. דכיון דמחד קרא נפקי אין
חלוק מטאות ביניהם: דכי כתיב לא
יהיה קרש. בנות דגברי כתיב אלא
לבהמה אין זנות כדלפיק בינמות
(דף נט): מחמת זונה ומחיר כלל ולא
שייך בה לשון קדשות. והאי דמתייה
תנא לעיל לא יהיה קרש לרשומה
דמילתא אלא עיקר אזהרה לאו
מהס: אלא מנא לן נפקא ליה
מכל שוכב. דלפיקמיה לעונש לנשכב
בלשון שוכב לילפיה משוכב לאזהרה
הלך אזהרה שוכב ונשכב מלאו
דלא תתן שכבתך הוא חד במשמעיה
וחד מדליתקש למכירה וכוון דמד לאו
למרוייהו אין חלוק מטאות ביניהם:
אזי אמר אף לדברי ר' ישמעאל

חייב ששים. דכי כתיב לא יהיה קרש
גנברי הוא דכתיב כדלמחר לעיל
ונרבע לבהמה לאו מתייה יליף אלא
מדלפיקה בלשון שוכב וליכא לאו
דלא תתן שכבתך: בין לרבי אבהו
בין לרבי ר' ישמעאל חייב שש.
לרבי אבהו בא על הזכר מלא תשכב
הביא זכר ועל מלא יהיה קרש בא
על הבהמה מלא תתן שכבתך אלא
משום נרבע לבהמה לא מחייב בהדיא
הביא זכר עליו דמחד קרא נפקי
ולאזי בא על הזכר והביא עליו מרי
ניניה ואת זכר לא משכב ולא יהיה
קרש בא על הבהמה והביא עליו מלא
תתן שכבתך אלא משום נרבע לבהמה
לא מחייב דכיון דמחייב נרבע מהאי
קרא וכל שוכב עם בבהמה מדלפיקה
רחמנא בלשון שוכב לא מחייב אלא
אחת כיון שאין חלוקין בלשון: וזכר
לא עשה בו קטן כגדול. בנשכב מיירי
והכי קאמר לחייב שוכב כדלמחרין
לעיל אשר ישכב את זכר בין גדול בין

עונש שמענו אזהרה מניין. ומתקן ג"ש דמיהם כס לא משמע
ליה לאפוקי מה להלן ענש והזכיר: עשו בתועבות
הגוים. גבי זכור ויחל דליף שפיר משום דכתיב בהו תועבה בגופיה
אלא בבהמה לא כתיב תועבה בגופיה ואי כ"ס דכתיב בפרשת עריות

כי את כל התועבות אסן כן כל עריות
נמי לחייב שמים משום לא יהיה קרש
ומשום לאו דגופייהו ויש לפרש משום
דכתיב זכור כתיב וכל בהמה וי"ו
מוסיף על ענין ראשון וכאלו כתיב
תועבה בגופייהו:

הבא ע"י הזכור והביא ובר ע"י.
אע"ג דכתיב כריתות (דף
כ): בני קרא לחלק על אחותו שהיא
אחות אביו ואחות אמו הכה חייב לר'
ישמעאל ב' כיון שכן ב' ביאות אע"ג
דליכא קרא לחלק אי נמי סוגיא דהכא
לא תתן שכבתך לא תתן
שכיבתך. הבא על הזכר
והביא זכר עליו לדברי רבי
ישמעאל דמפיק לחיובי
דנשכב מלא יהיה קרש
חייב שמים לר' עקיבא
דמפיק לחיוביהו לנשכב
ולנשכב מלא אחד לא
תשכב אינו חייב אלא
אחד וברין והיה הבא
על הבהמה והביא בהמה
עליו: תיר וזכר לא עשה
בו קטן כגדול כ"י אמר
רב לא עשו ביאות פחות
מבן ט' שנים כבן ט' מאי
שטמא כבן דאם ישיב
פחות מבן ט' ע"ס אחת
מן העריות אין מביהין על
ידי כותנן כגדול פ"ה כן
ט' שנים ויום א' שבא
על אחת מכל העריות
האמורות בהמה מחמת על
ידי והוא טורי. ודייקין
מיה דרוקא כן ט' שנים
ויזם אחד אבל פחות מבין
לא ויכין שהוא אין לו
ביאה כן אין חייבין עליו
כשוכב עם זכר. אבל כן
ט' שנים ויום א' כיון שיש
לו שכיבה מביהין על ידו
כן א' ישכבו עמו מחין
השוכבין עמו והוא פסול
ויסבאל אמר לא עשו
ביאות פחות מבן ט' כבן ג'
מאי שטמא משכבי אשה
כתיב. תניא כוותיה דרב
הבא על הזכור כן ט' שנים

דאפיקה לנשכב בלשון שוכב אינטיק
לדברשין בפרק קמא (דף טו).
דכ"ס ובהמתו כ"ס:

הנרבע זכור ונרבע אבהמה.
אף על גב דגופיה
מוחלקים לא מחייב רבי ישמעאל
אלא אחת וגבי ה' נשים נדות דפרק
הרופות דפרק ד' מוסרי כפרה
(שם דף ט). דמחייב על כל אחת
ואחת משום * דדרשין (שם) ואשה
לחלק על כל אשה ואשה והיא
שפחה לחייב על כל שפחה ושפחה:
לדרכה

קרש לדברי ר' ע' אינו חייב
הבא על הבהמה והביא בהמה עליו אמר רבי אבהו לדברי ר' ישמעאל
חייב שמים חרא מלא תתן שכבתך וחרא מלא יהיה קרש לדברי רבי
עקיבא אינו חייב אלא אחת שכבתך ושכיבתך חרא היא אביי אמר
אפי' לדברי רבי ישמעאל נמי אינו חייב אלא אחת דכי כתיב לא יהיה
קרש בגברי כתיב אלא לרבי ישמעאל אזהרה לנשכב מנא ליה נפקא
ליה * מכל שוכב עם בהמה מות יומת אם אינו ענין לנשכב תניהו ענין
לנשכב ואפיקה רחמנא לנשכב בלשון שוכב מה שוכב ענש והזכיר אף
נשכב ענש והזכיר הנרבע לזכר והנרבע לבהמה אמר רבי אבהו לדברי
רבי עקיבא חייב שמים חרא מלא תשכב וחרא מלא תתן שכבתך לדברי
רבי ישמעאל אינו חייב אלא אחת אידי ואידי לא יהיה קרש הוא אביי אמר
אפילו לדברי רבי ישמעאל נמי חייב שמים דכתיב כל שוכב עם בהמה
מות יומת אם אינו ענין לנשכב תניהו ענין לנשכב ואפיקה רחמנא לנשכב
בלשון שוכב מה שוכב ענש והזכיר אף נשכב ענש והזכיר אבל הבא על
הזכור והביא זכר עליו הבא על הבהמה והביא בהמה עליו בין לר' אבהו בין
לאביי לרבי ישמעאל חייב שלש לדברי עקיבא חייב שמים חנו רבנן וזכר לא
עשו בו קטן כגדול בהמה עשו בה קטנה כגדולה מאי לא עשו בו קטן כגדול
אמר רבי לא עשו ביאות פחות מבן תשע שנים כבן תשע שנים ושמאל אמר
לא עשו ביאות פחות מבן שלש שנים כבן שלש שנים במאי קמיפלגי רב סבר
כל דאיתיה בשוכב איתיה בנשכב וכל דליתיה בשוכב ליתיה בנשכב ושמאל
סבר משכבי אשה כתיב תניא כוותיה דרב "זכר בן תשע שנים ויום אחד

קטן ואשמעין הכה דלאו בכל קטנים קאמר אלא דלא בעינן בני עונשין לחייב שוכב אלא גדול קטן וקטן פריך מאי היא: כהמה עשה
בה גדולה כקטנה. לחייב את הרובעה: מאי לא עשו בו קטן כגדול. אחיה קטן פסול שוכב ואחיה דקריה ליה גדול לחייב שוכב דהא פסיעא
לן דלאו גדול ממש וזכר עונשין בני גדול בן קטן: לא עשו בו ביאות פחות מבן תשע שנים. אס בא על פחות
מבן תשע פסול ולקמן מפרש טעמא: רב סבר. הואיל ואחיה נשכב משוכב אחא כד' עקיבא כל דליתיה בשוכב ליתיה בנשכב
ושוכב פחות מבן תשע הנה על הזכר גדול וזכר עונשין אינו מחייב מיתה דהא לאו ביאות הוא כדלמחרין במסכת נדה (דף מה).
ולקמן מיימי לה בשמעתין ונה: כן ט' שנים ויום אחד הנה על יעמנו וכו' הלך נשכב פחות מבן ט' נמי אינו מחייב את שוכבו:
ושמאל סבר משכבי אשה כתיב. זכר ואשה בן ג' שנים ראה ליה ומחייב שוכב מיתה וזכר נשכב נמי ליש: תניא נמי הכי
וכו'. כן תשע שנים ויום אחד היו זכור ואשה פחות מבן לא היו זכור ונשכב קאמר דלילו בשוכב לא קאמר זכור ועוד אף בשוכב
קאמר ולחייב את הנשכב גדול קאמר מאי שגא זכור דנקט כל עריות נמי לא ניחייבו על ידי ביאת קטן פחות מבן תשע:
הנה

